

Suriye İzlenimlerim 1

– Eyüphan KAYA · 31 Aralık 2009

Dünyanın hangi kentine giderseniz gidin ona özgü bir ilk, bir eser, bir ayrıcalık bulabilirsiniz. Dolayısıyla ülkeden ülkeye bu daha bariz olur. Çünkü her yerleşim biriminin kendine göre bir destanı ya da efsanesi vardır. Ben 30.01.2009 - 02.02.2009 tarihleri arasında Ortadoğu'nun hatırı sayılır ülkelerinden Suriye'ye gittim. İzlenimlerimi okuyucularıyla paylaşmayı bir borç bilirim.

İlk gün Gümrük kapısından giriş yaptıktan sonra azami hızla ilerledik sabah namazını Hama kentinde kıldıktan sonra Humus Şam güzergahında yolumuza devam ettik. Humus-Şam arasında bulunan mert, aynı zamanda Suriye'nin Kürt vatandaşlarından bir patronu olan bir sahra lokantasında zengin bir kahvaltı yaptık. İlginçtir çalışanlardan kimsenin kimliği yoktu; daha önce duymuştum bu sefer olaya şahit oldum. Şam'a yakın Malula adında bir köyü ziyaret ettik.

MALULA

Terim anlamı hasta demektir. Rivayete göre köy komple dermansız bir hastalığa yakalanmış o dönemin Konya valisinin velayet makamındaki kızı Azize Talka bu köye gelmiş mucizevi bir tarzda bu hastalığın ortadan kalkmasına, hastaların iyileşmesine vesile olmuş. O günün kiskanç kimseleri tarafından öldürülmek istenmiş, değişik yöntemlerle su-i kast düzenlemelerine rağmen başarılı olmayınca güpegündüz ardına vererek öldürmek istemişler kayalığa kısırlınca kaya yarılıp Azize Talka kaçıp kaybolmuş. Kayanın gerçekten yarıldığı belli 200-300 metre kayanın içine doğru ilerledikten sonra geri döndük efsane epey uzun bu kadarı kafi anlatmam gereken daha önemli şeyler var.

MEVLANA HALİD

Şama varır varmaz Mevlana Halid'in Makberini ziyaret ettik. Irak'ın Süleymaniye şehrinde dünyaya gelen Mevlana Halid, üç isimle anılıyor. Halid-i Bağdadi, Halid-i Nakşibendi, Halid-i Kürdi. Mekanı bakımsız ve ilgisiz bir durumdaydı ancak bir onarım çalışması gözüküyordu.

Mevlana Halid, Said-i Nursi'ye, daha bilinen yada kullanılan ismiyle Bediüzzaman'a, cübbesini gönderen; bir anlamda ondan sonraki asrın müceddidi olarak kendisine işaret ettiği kimsedir. Böyle büyük insanları anlatmak yazar çizerleri aşıyor. Onun için bir örnekle yetindim bana göre bin örneğe bedel.

MUHYİDDİN-İ ARABİ

Mühyiddin-i Arabi hazretlerine gittik. İnanın sadece camiye giriş çıkışını anlatsam bir yazı yetmez.öğle namazını camisinde kıldık namazdan sonra cenaze namazı kılındı cenaze namazını kıldırın o nurani

şahsiyetiyle namazdan önce hoş bir vaaz etti, namazdan sonra ölenin iyiliklerinden behsedince annesi olduğunu anladım. Şöyle bir ifade kullandı: "Kendisine soruyordum, nasılsın anneciğim cevap olarak şöyle derdi, evladım bu yaşta namazımı kılabiliyorum ya daha nasıl olayım hamd olsun." Anladım ki ölen annesidir. Hiç yakını ölmemiş gibi bir hali vardı, o kibar bey efendinin sanki annesini cennete gittiğini biliyor gibiydi. Maşaallah.

Şeyh Muhyiddin-i Arabi'nin makberini ziyaret ettik, rehberimiz onunla ilgili çok güzel şeyler anlattı. Ama birini arz etmeden edemem. Bir gün vaaz ederken diyor ki: "Ey gafıl insanlar sizin rabbınız ayaklarınızın altındadır". Bu ifadeyi yüzeysel olarak değerlendiren mahkeme idamına karar verir. Kendisi diyor ki: "sin şine girdiği zaman siz bu ifademın anlamını fark edeceksiniz." 300 yıl sonra Yavuz Sultan Selim, Şam'ı feth ediyor, yani şifreli ifadenin işaret ettiği Selimin Şamı feth etmesiyle sin şine giriyor; bunu duyan Yavuz Selim, bu sözü kullandığı yeri bulup kazdırıyor ve oradan hazne dolusu altınlar çıkıyor. O zaman anlaşıyor ki menfaat dünyasını veciz bir şekilde anlatan bir ifade kullanmış.

SULTAN VAHDETTİN

Sultan Vahdettin ve çocuklarının ve bazı Osmanlı hanedanlarının kabristanı durumunda olan bir mezaristana götürüldük. Buraya sadece Türkiye Vatandaşları girilebiliyormuş. Cumhurbaşkanlarımızdan Turgut ÖZAL zamanında koruma altına alınmış. Bir çoğumuz duygulandı orada acaba Osmanlı toprağının özgür kalan toprak parçası durumunda olan Türkiye"mize getirilemez miydi diye. Biz geçmişimize sırt çevirerek bu millete emsalsiz bir zarar verdik, babasız velet durumuna düştük. Maalesef Hazreti Muhammedi küstürdük, ne İsa ne Musa bizi tanıdı. Ucube bir toplum haline geldik şimdi de kim kiminle neden uğraşiyor, bu çalıp çırpımlar niye, neden sade ve şerefli bir hayatı anormal yollarla kazanılan paralara tercih etmiyoruz diye kendi kendimizi sorgulamıyoruz.

Yazıyla ilgili yorum ve değerlendirmeleri vicdan ve izanınıza havale ediyorum.. Selam ve dua ile ...
e.kaya